

Latvijas Republika
VENTSPILS PILSĒTAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv

LĒMUMS

2021.gada 18.februārī

Ventspilī

Nr.32
(protokols Nr.2; 18.§)

Par Ventspils brīvostas pārvaldes
2021. gada budžeta projektu

Ventspils pilsētas administratīvās teritorijas platība ir 5 786 ha, tai skaitā 2 451,39 ha jeb 42,36% aizņem Ventspils brīvostas teritorija. Savukārt, Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošo zemes gabalu platība Ventspils brīvostas teritorijā ir 1 236,13 ha un papildus vēl ielu teritorijas 83 ha platībā. Tādējādi, Ventspils brīvostas teritorijā faktiski atrodas 1 319 ha zemes jeb vairāk puse no Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā esošā zemju aktīva, kas ir 54% no kopējās Ventspils brīvostas teritorijas.

2004.gada 15.martā starp Ventspils pilsētas domi (turpmāk – Dome) un Ventspils brīvostas pārvaldi (turpmāk – Brīvosta) noslēgts līgums par Pārvaldei valdījumā nodoto Domes pamatlīdzekļu apsaimniekošanu (turpmāk - Līgums), ar kuru Brīvostai valdījumā nodoti Ventspils pilsētas pašvaldības pamatlīdzekļi (gan nekustamie īpašumi, gan kustamā manta) (turpmāk – Pašvaldības manta) EUR 166 milj. vērtībā (uz 01.01.2020.). No tā Pašvaldības manta EUR 66 milj. vērtībā ir izsniegta Brīvostai kā ķīla ar mērķi piesaistīt kredītresursus infrastruktūras attīstības projektu realizācijai.

Dome 2020.gada 23.novembrī saņēma Brīvostas vēstuli Nr.A/DP-4.1/1135 „Par Ventspils brīvostas pārvaldes 2021. gada budžeta projektu”, kurā lūgts, atbilstoši Līguma 3.13.1. apakšpunktam, saskaņot Ventspils brīvostas pārvaldes 2021. gada budžeta projektu.

Ekonomikas un budžeta komisijas 2020.gada 14.decembra sēdē konstatēja informācijas nepietiekamību lēmuma pieņemšanai, kā arī radās pamatotas šaubas par Pašvaldības mantas pienācīgu apsaimniekošanu iedzīvotāju interesēs un Brīvostas spēju segt uzņemtās kredītsaistības, neapdraudot Pašvaldības mantu. Pamatota Domes lēmuma pieņemšanai par Brīvostas sagatavotā 2021.gada budžeta projekta saskaņošanu, 2020.gada 17.decembrī tika pieprasīta papildus informācija (Domes 2020.gada 17.decembra vēstule Nr.1-58/5656-2 “Par papildus informāciju un ieteikumiem saistībā ar Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projektu”). Brīvostas atbilde un precizētais Brīvostas 2021. gada budžeta projekts saņemts 2021.gada 01.februārī.

Nemot vērā, ka pēc 2019.gada 12.decembra grozījumiem Likumā par ostām spēkā stāšanās Domes pārstāvji nav pārstāvēti Ventspils brīvostas valdē, tādējādi nav lemlšanas tiesību par Pašvaldības mantas pārvaldības jautājumiem, kā arī būtiski ir samazinājies pašvaldībai pieejamās informācijas apjoms, Domei ir jāgūst pārliecība, ka minētie īpašumi tiek pienācīgi apsaimniekoti, un ka Brīvosta spēs segt uzņemtās kredītsaistības, neapdraudot Pašvaldības mantu.

Papildus tam, osta vienmēr ir bijusi Ventspils pilsētas daļa, tāpēc Brīvosta sociālās atbildības jomā, līdztekus pašvaldības iestādēm, ir atbildīga par labvēlīgas darba un dzīves vides kvalitātes radīšanu un rūpēm par sabiedrību, kas dzīvo Ventspils ostas termināļu tiešā tuvumā, un kuru dzīves vides kvalitāti tieši ietekmē ostas termināļu darbība.

Līdz šim Brīvosta aktīvi ir piedalījusies sabiedriskajos procesos, sekmējusi inovācijas, izglītības attīstību un speciālistu piesaisti, ieguldījusi pilsētvides sakārtošanā, sabiedrības informēšanā un izglītošanā par ostas darbību u.c. jomās, kuras Eiropas Jūras ostu organizācija (ESPO) Ostu sociālās integrācijas darbības kodeksā¹ ir izvirzījusi kā būtiskas 21. gadsimta ostu pārvaldībai.

Brīvostas budžeta saskaņošana ar Domi nav tikai formāls process un tam jānoris tā, lai Dome varētu sekmēt tiesisku un lietderīgu Brīvostai nodotās Pašvaldības mantas izmantošanu. Tādējādi Domei ir tiesības arī saņemt no Brīvostas informāciju tādā apjomā, lai Dome minēto varētu pienācīgi izdarīt.

Ņemot vērā Brīvostas nozīmi un tās nesaraucamo saikni ar visas Ventspils pilsētas attīstību kopumā, Brīvostas 2021. gada budžeta projekts ir vairākkārtīgi izvērtēts ar nozari saistītajās, atbildīgajās Domes struktūrvienībās, Ventspils pilsētas pašvaldības iestādē “Ventspils osta”, kā arī Domes Ekonomikas un budžeta komisijā un Finanšu komitejā. Tā kā Brīvostas 2020.gada finansiālie rezultāti nav pieejami, attiecīgi ir veikts salīdzinājums pret 2019.gada izpildes rādītājiem.

Brīvostas precizētajā 2021.gada budžeta projektā iestrādātais ostas kravu apgrozījums plānots 13,0 milj.tonnu apmērā, kas ir samazinājums par 35% jeb 7,0 milj.tonnām salīdzinājumā ar 2019.gada izpildi un 2020.gada budžeta plānu, taču tas tiek plānots 2020.gada faktiskā kravu apgrozījuma apmērā.

Līdz ar to par 15% jeb 3,69 milj.EUR salīdzinājumā ar 2019.gada izpildi samazināti arī kopējie ieņēmumi un veido 21,48 milj.EUR, savukārt izdevumi salīdzinājumā ar 2019.gada izpildi samazināti par 10% jeb 1,56 milj.EUR un veido 14,25 milj.EUR (neieskaitot kredītu pamatsummas atmaksu un investīcijas). Kopējie izdevumi ar investīcijām un kredītu atmaksu veido 29,21 milj.EUR.

Būtiski samazināti izdevumi, kas pamatā ir saistīti ar sabiedriski nozīmīgām aktivitātēm - Brīvostas teritorijas uzturēšanai samazinājums 147 tūkst.EUR, apsardzei -323 tūkst.EUR, nekopto zālāju pļaušanu -40 tūkst.EUR, mārketinga un reklāmas izdevumi samazināti par 59%, kas ir par 0,99 milj.EUR mazāk kā 2020.gada budžetā ar grozījumiem, kas ir arī par 62% jeb 1,15 milj.EUR mazāk kā 2019.gadā.

Brīvostas 2021.gada budžeta projektā ir plānots Brīvostas valdes atalgojums 0,145 milj. EUR, kas ir par 8% jeb 0,011 milj.EUR vairāk kā 2020.gada budžetā ar grozījumiem.

Investīcijas un pamatlīdzekļu iegādes plānotas 10,17 milj.EUR apmērā, bet kredītsaistību dzēšana plānota 4,78 milj.EUR apmērā.

Brīvostas iesniegtajā precizētajā 2021.gada budžeta projektā nav saņemta ievērojama daļa Domes 2020.gada 17.decembra vēstulē Nr.1-58/5656-2 pieprasītās informācijas, kas ir būtiska lēmuma pieņemšanai.

Pamatojoties uz 2004.gada 15.martā starp Domi un Brīvostu noslēgtā līguma par Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā nodoto Ventspils pilsētas domes pamatlīdzekļu apsaimniekošanas noteikumiem 3.13.1. apakšpunktu, likuma „Par pašvaldībām” 21. panta pirmo daļu, ievērojot labas pārvaldības principus, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteikto, nolūkā rīkoties kā krietnam un rūpīgam saimniekam, ņemot vērā 2020.gada 14.decembra un 2021.gada 05. februāra Ekonomikas un budžeta komisijas ieteikumus un 2021.gada 11.februāra Finanšu komitejas atzinumu,

¹<https://www.espo.be/media/espopublications/ESPOCodeofPracticeonSocietalIntegrationofPorts2010.pdf>

Ventspils pilsētas dome
nolemj:

1. Saskaņot:

- 1.1. Ventspils brīvostas pārvaldes izdevumus operatīvai un nepārtrauktai saimnieciskās darbības nodrošināšanai 2021.gadā;
- 1.2. Ventspils brīvostas pārvaldes investīcijas, kuras saistītas ar divu Eiropas Savienības Kohēzijas fondu apguvi (projekts “Pievadceļu attīstība Ventspils brīvostas teritorijā esošajiem termināļiem un industriālajām zonām” un projekts “Ventspils brīvostas hidrotehnisko būvju pārbūve un atjaunošana”), kā arī Ventspils rūpnieciskā parka attīstību. Savukārt par pārējam investīcijām tiek pieņemts, ka Ventspils brīvostas pārvaldei ir pietiekoši līdzekļi, lai tos realizētu, taču nav pieejama pietiekama informācija, lai vērtētu šo projektu tehniskos aspektus un lietderību.

2. Nesaskaņot Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projektu, jo:

- 2.1. Nav saņemtas pieprasītās nomas (zemes, pietātņu, telpu) līgumu kopijas, kuros norādītas visas nomas maksas, t.sk. detalizēts ieņēmumu sadalījums par Ventspils pilsētas pašvaldības pamatlīdzekļu radītajiem ieņēmumiem (sadalot ieņēmumus pa nekustamā īpašuma vienībām, t.sk. norādot adreses, kadastra numurus un apzīmējumus u.c. būtisku informāciju);
- 2.2. Nav saņemta pieprasītā Ventspils brīvostas pārvaldes līguma ar AS “Baltic Coal Terminal” kopija ar visām papildus vienošanās un / vai grozījumu kopijām, ja tādas ir;
- 2.3. Nav saņemta pieprasītā Ventspils brīvostas pārvaldes un VAS “Ventas osta” 2020.gada 1.jūnija noslēgtās vienošanās kopija un grozījumu vai papildus vienošanās (ja tādas ir) kopijas par savstarpējām finansiālajām attiecībām, kā arī skaidrojumu kādā laika posmā un uz kāda tiesiska pamata VAS “Ventas osta” saņem ostas maksas, kā arī informācija par faktisko ostas pārvaldes funkciju sadalījumu starp Brīvostu un VAS “Ventas osta”.
- 2.4. Nav saņemta pieprasītā informācija par personāla izmaksām, tai skaitā informācija par valdes atalgojumu – štatu saraksts ar mēnešalgām un piemaksām, kā arī vidējo gada atalgojumu un tā salīdzinājumu ar 2019.gada izpildi un 2020.gada gaidāmo izpildi.
- 2.5. Nav skaidrojums kā turpmāk (pēc 2021.gada 23.augusta, kad tiek plānots pārtraukt gruntsūcēja “Dzelme” darbību) tiks garantēta pietātņu apsaimniekošana – padziļināšanas darbi gan kuģošanas kanālā, gan arī pie pietātnēm saskaņā ar pietātņu nomas līgumiem.
- 2.6. Nav saņemta pieprasītā informācija par Ventspils brīvostas pārvaldes autoparku, to lietotājiem, plānotajiem gada nobraukumiem, degvielas patēriņiem, uzturēšanas izmaksām utt. salīdzinājumā ar 2020.gadu, kā arī aizstājamo transporta līdzekļu iegādes gadu, lietotāju un nobraukumu uz 31.12.2020.
- 2.7. Nepieciešams skaidrojums par Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projekta izdevumu pozīcijas “Ēku un telpu remontu” pieaugumu.
- 2.8. Nepieciešams Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projekta plānoto investīciju iegāžu “Kustamo īpašumu iegādes” detalizēts plāns ar atšifrējumu un pamatojumu.
- 2.9. Netiek atbalstīts Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projektā plānotais naudas līdzekļu atlikums 2021.gada beigās 0,3 milj.EUR apmērā, jo tas nav pietiekams, lai nodrošinātu nepārtrauktu saimnieciskās darbības finansēšanu un Ventspils brīvostas pārvaldes paredzamos maksājumus 2022.gada sākumā.
- 2.10. Netiek atbalstīts Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projektā plānotais valdes atalgojuma pieaugums par 8% vairāk kā 2020.gada budžetā ar grozījumiem.
- 2.11. Netiek atbalstīts Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projekta izdevumu pozīcijas “Mārketinga, investīciju piesaistes, reklāmas, prezentāciju izdevumi” samazinājums, ņemot vērā, ka Ventspils brīvostas pārvalde sociālās atbildības jomā,

līdztekus pašvaldības iestādēm, ir atbildīga par labvēlīgas darba vides radīšanu un rūpēm par sabiedrību, kas dzīvo Ventspils ostas termināļu tiešā tuvumā. Kā arī nav saņemta pieprasītā informācija (izsvērti skaidrojumi un atšifrējumi) par šajā punktā minēto izmaksu pozīciju.

- 2.12. Netiek atbalstīts Ventspils brīvostas pārvaldes 2021.gada budžeta projekta izdevumu pozīcijas “Pārējie pakalpojumi” samazinājums izdevumiem “Apsardze”, lai nodrošinātu Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā nodoto Ventspils pilsētas pašvaldības pamatlīdzekļu uzturēšanu un drošību, kamēr nav saņemts ekonomisks pamatojums šādu darbību veikšanai.

3. Par pieņemto lēmumu informēt Ventspils brīvostas pārvaldi.

Sēdes vadītājs,

Domes priekšsēdētāja 1.vietnieks
infrastruktūras jautājumos

J.Vītoliņš